

Ára 1200 korona

HÁJDUFÖLD

1924. év június 21.

SZOMBAT

Debreczen, VI. évf. (140.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA: **30000 K**
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA
EGYES SZÁM ÁRA 1200 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Matteotti

A politikai gyilkosság nem új dolog. Julius Caesar, IV. Henrik francia király, Sadi Carnot, a mi Erzsébet királynénk, hogy csak uralkodó személyeket említsünk, gyilkos töröknek estek áldozatul. Valószínűleg, bár még nincs felderítve a dolog, Matteotti olasz szocialista képviselőt is a politikai fanatizmus fegyvere terítette le.

Mit szólunk az ilyen merénylet-hez? Közönséges gonosztettnek minősítsük azt, vagy egy pártember elitelendő, de megmagyarázható fanatikus bűnének? Azt véljük, hogy ilyen eseteket nem lehet uniformizálni. A jog megállapítása szerint minden emberölés büntény, de a történelem ítélőszéke az okokat és a tettes érületét is mérlegeli.

Mert hiszen Corday Sarolta is gyilkos volt s mégis lángoló ódákat írt róla százada és az utókor; Brutus is gyilkos volt s lám Shakespearé remekében a legnemesebb, szinte imádatos férfieszményként lép előnkbe. Ugy tűnik fel nekünk, hogy e stoikus nagy lelkek nem is annyira vétkeztek, mikor eszményükért vért ontának, hanem áldozatot hoztak.

Mi és hogy történt Matteottival, nem tudjuk. Nem ismerjük a rája sújtó végzet okát, nem ismerjük sem rugóit, sem céljait. Itéletet tehát nem is mondhatunk. Egyet azonban már ma is kimondhatunk, nevezetesen azt, hogy ebből az esetből tisztánlátó, jóhiszemű ember *politikai tőkét nem kovácsolhat*. Nem vonhat első-sorban sem oly messzimenő következtetést, mintha a merénylet az olasz fascizmus büne lett volna s ezért a fascio egész rendszerének meg kellene dőlnie. Mert ugyan mi érdeke volna egy oly mozgalomnak, mi érdeke Mussolini vezérnek egyetlen individuummal leszámolni, mikor ők egész nemzetüket mentették meg és az állami megszilárdulás, a hatalom, a nagyság általuk elővársolt tényeire hivatkozhatnak? Nevetséges vagy örült tett lenne tőlük helyzetüket, mely milliók elszánt akaratába van beleágyazva, egy vagy két vadaskodó elnémitásával megerősíteni törekedni.

A mi (?) budapesti sajtónk egy részének beállítása pedig egyenesen felháborító. Ennek mindjárt a fascio pusztulása, a Mussolini feje kell. Persze az ember azt várja, amit óhajt. Klájn Ármin ur esti morális tündéseiben úgy véli, hogy bár Angolországban és Franciaországban is történtek gyilkosságok, de ezek nem maradtak megtorolatlanok. Sőt mi még folytathatjuk is a felsorolást. Orgyilkosságok anno 1919 tavaszán és nyarán Magyarországon is bőven történtek, Oroszországban is történtek, történnék maig is minden nap, sajnos azonban megtorlás nélkül maradtak. A Tiszgyilkos

Kéri—Krámer Pál, no meg Löwy-László Jenő barátai hallgassanak! Hogy pedig Mussolinit, aki ma Olaszország, nem hazafias cselekedet

magunk ellen ingerelni, azt hiába magyaráznók, mert az ilyesmi megértéséhez hazafiság és lelkiismeret kellene.

A Nemzeti Bank főtanácsának ülése

A Nemzeti Bank átveszi a Jegyintézet vidéki fiókjait — Napirendre tűzi a mezőgazdasági hitel kérdését

Budapestről jelentik: A Magyar Nemzeti Bank főtanácsa pénteken délután tartotta második ülését, amelynek tárgysorozatán több fontos ügy szerepelt.

A főtanács elhatározta, hogy a Nemzeti Bank mellékhelyekül

továbbra is meghagyja a Jegyintézet mellékhelyeit,

mégpedig minden változtatás nélkül. Átveszi továbbá az ideiglenes határozatokat, melyek a Jegyintézet üzleti határozmányai is voltak, azonban azokon a legközelebbi főtanácsülésen különböző módosításokat végez.

Ezek között szerepei az 58. § is, amely

a mezőgazdasági hitelre vonatkozik.

A főtanács igazgatóvá nevezte ki Fényes Ivánt az általános igazgatási osztályba, Lenk Adolfot a váltóosztályba, Tabakovics Dusánt a bankosztályba, míg igazgató-helyetteseké dr. Gesztessy Ferencet, Holder Móríc Jánost, Unger Ferencet, Maday Sándort, Dalmaier Adolfot. A főintézet vezetője Unger Ferenc helyettes igazgató lesz.

A főtanács a Jegyintézet 16 fiókjának eddigi főnökeit ugyanabban a munkakörben

a Magyar Nemzeti Bank fiókvezetőivé nevezte ki.

A Nemzeti Bank a Jegyintézet 560 tisztviselőjét vette át.

Meg kell végre adóztatni a hadigazdagokat

Ernszt Sándor a tisztviselők érdekében Folyik az indemnitás vitája

A nemzetgyűlés mai ülését féltizenkettőkor nyitotta meg Sczitovszky Béla elnök. Folytatólagosan tárgyalják az

indemnitási javaslatot.

Meskó Zoltán: A kormány iránt bizalmatlan, mert mindezekig nem adóztatta meg a háborus vagyonekat. Erre vonatkozólag a Ház határozati javaslatot fogadott már el, de ennek végrehajtása késik. Senkisé nem nézheti nyugodtan azt, hogy amíg az egyik oldalon

a hadigazdagok dözsölnek, autóznak, házakat vesznek, addig, akik a házáért véreztek, most éheznek és nyomorognak.

Parlamentari bizottságot kell kiküldeni ezeknek a vagyonoknak megadóztatása végett. Ezeket a vagyonekat 80% os adóval kell sújtani és a befolyó összegből hadiárvaalapot kell létesíteni.

Indítványozza, hogy a kormányfőtanácsosok által fizetett összegeket a rokkantak céljaira fordítsák. Nem érti, hogy a zsidók, akik mindig arról panaszkodnak, hogy mennyire üldözik őket, hogyan fogadhatnak el mégis kormányfőtanácsoságokat.

Pikler Emil: Becsületes zsidó nem fogadja el. Mind csirkefogó, aki elfogadja.

Lendvai István: Szóval vannak rothadt zsidók is. (Doroltság.)

Ezután hosszasan foglalkozik a

kisgazdapárt programjával. Fejteti, hogy a kisgazdapártnak nem kellett volna a munkapárttal egyesülni. Szóváteszi a földreform késedelmes végrehajtását. Kéri a földmivélsügyi minisztert, hasson oda, hogy a Földbirtokrendező Biróság nyáron át is működjék.

Baross János: Miért nem adják ki a földreform végrehajtási utasítását.

Nagyatádi: Mert még nincsen kész.

Baross: Mikor lesz meg.

Nagyatádi: Egy hét múlva.

Meskó beszéde végén határozati javaslatot terjeszt elő. Küldjön ki a nemzetgyűlés egy

héttagu bizottságot az egyes tárcák költségvetéseinek sürgős átvizsgálására,

hogy a felesleges személyi és dologi kiadásokat megállapítva, a törlendő tételekről 30 napon jelentést tegyen a Háznak. A javaslatot nem fogadja el.

Vass József népjóléti miniszter válaszol Szakács Andor legutóbbi beszédének arra a részére, amely szerint ő azt mondta volna, hogy aki nincs megelégedve a magyar viszonyokkal, vándoroljon ki. Magyarázza, hogy ezt a kijelentést csak azokra vonatkoztatta, akik nem akarnak parirozni a törvényeknek. Szakács azt a megállapítást is tette, hogy a népjóléti miniszterium egyáltalán nem segít a szegényeken. Tá-jékoztatlanságnak tekinti ezt a kijelentést és felkéri Szakácsot, hogy nézze meg a népjóléti miniszterium könyveit, amelyből kiviláglik, hogy ellenkezőleg tízezreken segítettek. Hogy a népjóléti miniszteriumra szükség van-e, döntse el a nemzetgyűlés.

Ernszt Sándor: A javaslatot pártja nevében elfogadja, mindamellett sürgeli a költségvetés és a zárszámadás beterjesztését.

Beszél a tisztviselőkérdésről. Hosszu esztendőök teltek el az országban, mialatt

a tisztviselők állandóan áldozatokat hoztak.

azon kellett volna lenni, hogy mindenki hozza meg az áldozatot a lehetőség szerint. A jelenlegi állapotok hasonlítanak a tavalyi túrhetetlen állapotokhoz. Egyes cikkek, főleg a közszükségletiek, már az aranyparitáson felül vannak. Ma sokkal súlyosabb a helyzet a régi-nél. Meg kell tenni mindent a tisztviselők helyzetének a javítására. Ezután azt fejtegeti, hogy

szükségünk volna egy kikötőre és azt hiszi, hogy ezt a kérdést meg lehetne oldani, ha Fiumében helyet biztosítanánk magunknak.

Rátér a

fővárosi politika

kérdésére. Amint a kormányelnök egyéniségét ismeri, benne mindig a tökéletes gentlemant látta és egy percig sem kételkedik abban, hogy amit akar, azt jóindulattal akarja.

Az azonban ez a jószándék, amelyet jelenleg kifejezésre juttatnak és amely a cékkütyezésben is kifejezésre jutott — megállapítása szerint, nem elegendő és az a mód, ahogy a miniszterelnök ma ezen a téren eljár, éppen a legrosszabb és nem használ az ügynek és esetleg azt fogja eredményezni, hogy a célt magát, amelyet kitűzött maga elé, veszélyezteti. Végül a földbirtokreformról beszélt.

Kabók Lajos (vörös) az indemnitást nem fogadja el. Ezzel az ülés 2 órakor véget ért.

Kettős gyilkosság Budapest

Budapest, június 20. (MOT) Ma este háromnegyed 8 órakor telefonon jelentették a főkapitányságnak, hogy Pestszentlőrincen az állami lakótelep 196. számú barakjában levő lakásán

meggyilkolva találták Simák Endre újságíró és édesanyját

özv. Simák Istvánnét. Simák a minap 50 milliót kapott és valószínű, hogy ennek megszerzése végelt követelték el a kettős gyilkosságot.

Budapestről rendőri bizottság szállt ki a helyszínre és megindította a nyomozást.

Pofozták és rugdosták egymást a francia képviselők a Kamarában

A szocialisták és kommunisták összetűzése

Párisból jelentik: A Kamara csü törtök éjjel igen viharos ülést tartott, amely hajnali félkettőkor fejeződött be. Éjjel felé sulyos

összetűzésre került a sor a szocialisták és kommunisták között.

Az összetűzést Parvy és Csizert szocialista képviselők idézték elő, akik állandóan zavarták Carchery kommunista képviselőt közbeszólása-

ikkal. Amikor Carchery elteretni kezdte az orosz forradalmat a két szocialista ökökre szorított kézzel rátámadt.

A kommunisták társuknak segítségére siettek, mire a Kamarában leírhatatlan verekedés kezdődött. A szocialisták és a kommunisták

pofozták, rugdosták egymást.

A kommunisták a verekedés közben az *Internationale*t kezdtek énekelni, mire elők az ülést felüggesztette.

Matteotti meggyilkolása ügyében Mussolini nagy erővel vezeti a nyomozást

Mussolini helyzetét nem ingatta meg Matteotti meggyilkolása - Nem találják Matteotti holttestét

Rómából jelentik: Matteottinak az olasz szocialista képviselőnek meggyilkolása ügyében nagy erővel folyik a nyomozás.

A meggyilkolt képviselő

holttestét még mindezekig nem sikerült megtalálni.

A nyomozás során letartóztatták Giovanni Marinellit, a fascista part ügyvezető igazgatóját is — ami természetesen érthető feltűnést keltett. Marinelli azt hiszi, hogy

Matteotti még él,

még pedig Piuggi mellett egy villában, amelyet közelebről is megjelölt. Megvizsgálták az általa megjelölt helyet, de a villát nem lehetett megtalálni.

Rosy volt sajtófőnök a Szent-bernáthegységen át Franciaországba menekült. Más hírek szerint Nápolyban látták. Dumini lakásán terje-

delmes levelezést foglaltak le. A *Corrio Italiano* kijelenti ma, hogy a lap pénzügyi újjászervezése miatt a lap megjelenése szünetel.

Mussolini helyzetét nagyon megérintette ez a körülmény, hogy a miniszterelnök a legutóbbi napokban

igen nagy erőt árult el Matteotti gyilkosainak kikutatása körül.

Határozott intézkedéseivel elejét tudta venni annak is, hogy politikai agitátorok sztrájkok szítására használják ki Matteotti meggyilkolását. Jellemző, hogy még azok a lapok is, amelyek eddig igen elkeseredett hangon írtak Mussoliniról, most vezércikkükben

felszólítják őt, hogy tartson ki helyen

és akadályozza meg, hogy Olaszország ismét a káosz martaléka legyen.

Julius elsején csak a júniusi fizetést kapják meg a tisztviselők

A létminimumot 74 és 100 aranykorona között állapítják meg

Budapestről jelentik: A köztisztviselők fizetésrendezésének kérdésében illetékes helyről a következő információt kaptuk.

A köztisztviselők fizetésrendezése körül még mindig folynak a tanácskozások. A leglényegesebb kérdés a **létminimum megállapítása.**

A tanácskozáson résztvevő tisztviselők 100 aranykorona létminimumot kérnek, míg a KANSZ kivánsága ezt a mértéket túlhaladja. A pénzügyi kormány képviselője a tárgyalások mai stádiumában 74 aranykoronáig ment el. Ezt a létminimumot a XI. fizetési osztályba tartozó tisztviselők kapják. Végleges megállapodás a létminimum tekintetében minden valószínűség szerint **74 és 100 aranykorona között fog mozogni.** A 100 aranykoronás minimummal kezdődő tervezet fokozatosan állapítja meg a többi fizetési osztályok illetményeit. A tervezet szerint a legmagasabb az I. fizetési osztály: **Pl. a miniszterelnök 600 aranykoronát kapna.**

Mint beavatott helyről értesülünk, megállapodás történt ezen kívül arra nézve is, hogy július 1-én milyen illetményeket kapjanak a tisztviselők. A tárgyalások, mivel július 15-20 előtt nem fejeződnek be, ezért a kormány döntésére csak a jövő hó végén kerül sor.

Július 1-én a tisztviselők júniusi havi fizetésüket kapják, mint júliusi fizetési előleget. A júliusi fizetés végleges elszámolása

akkor történik meg július végén, amikor a folyamatban levő tárgyalások alapján a kormány a tisztviselők kérdésében véglegesen dönt.

Meghosszabbították a ruha-utalvány kiváltását

Budapest, június 20. Mint ismeretes, a pénzügyminiszter a közszolgálatban álló tisztviselőknek és egyéb alkalmazottaknak kedvezményes áru ruhaszövettel való ellátását biztosította. A ruha-utalványok átvételének határidejét a miniszter most július 10-ig meghosszabbította. Aki ruha-utalványát ezen a napon tulvaszi ki, az egy később megállapítandó árat köteles a szövettért fizetni.

Aranykoronában állapítják meg a tisztviselők kereseti adóját

Budapest, június 20. Minthogy a kormány a közszolgálati alkalmazottak illetményeit és ellátását július 1-től aranykorona értékben állapítja meg, a tisztviselők kereseti adóját is aranykoronában állapítják meg. A most kiadott rendeletben kimondja a miniszter, hogy nem tartozik általános kereseti adó alá a megadótatandó jövedelem abban az esetben, ha az hetenként a **10 aranykoronát, illetve havonta a 40 aranykoronát nem haladja meg.** A kulcsban található aranykorona érték a kormány által megállapított szorzó számmal, mint átszámítási kulccsal szorzandó meg és így az átszámított adóskala alapján kell az adót kiszámítani.

Rendezik a hortobágyi állatvásár-teret Szigorú rendszabályok az állategészségügy terén

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecen város tanácsának pénteki ülésén terjesztette elő dr. Zöld József gazdasági tanácsnok az egyik hortobágyi állatorvos szakértői jelentését, amely a hortobágyi vásárteret uralgó állapotokat kifogásolja. Ugyanis a vásártéri korlát erősen meg van rongálva s emiatt a kihajtáskor feltétlenül megejtendő

egészségügyi vizsgálatot nem lehet minden esetben megejtetni.

A tanács úgy döntött, hogy egyelőre, csak a most amúgy is meglévő árkot fogja rendbehozni a jövő év tavaszán.

Ugyancsak kifogásolta a jelentés az állatkórodi hiányosságát és régi-módúságot. Erre vonatkozólag a tanácsnok kijelentette, hogy az állatkórodi berendezésének átalakítása már is folyamatban van.

Végül a dögtér kerítésének a

megjavítását sürgette az állatorvos egészségügyi szakjelentése, valamint hogy nagyobb gondosságot kért az állati hullák elásására a végrehajtásánál. Ugyanis a dögtérre a rossz kerítés miatt kutyák és más állatok szabadon bejárhatnak, ami a ragályos betegségek terjedése szempontjából végtelenül káros és veszélyes. Továbbá az elhullott állatokat nem assák el elég mélyen, úgy hogy a kutyák ki tudják kaparni, vagy más módon kerülnek a föld felszínére s ismét csak

terjesztik a fertőző baktériumokat.

A tanács szigorú utasítást adott az illetékes közegeknek az állati hullák szabályszerű elásására vonatkozólag, míg a dögtér kerítésének az ügyét kiadta a műszaki ügyosztálynak szakértői véleményétől adása, valamint hozzávetőleges elkészítése céljából,

Debrecenben nem tudják kivetni a vagyonválságot

Késik a közigazgatási bíróság döntése

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecen város tanácsának pénteki ülésén szóba került a városnak a közigazgatási bírósághoz a vagyonválság ügyében még 1923 január havában felterjesztett panasza. Ugyanis a pénzügyminiszter még 1922. őszén elrendelte, hogy a vagyonválságot azokban a városokban is, ahol a telekértékkadó be van vezetve, nem a telekértékkadó alapján, hanem

buzaértékkadó alapján kell befizetni,

ami pedig a városi lakosság szempontjából igen hátrányos. Debrecen város közgyűlése még 1922 decemberében tartott közgyűlésén elhatározta, hogy emiatt sürgős panaszt terjeszt fel a közigazgatási bírósághoz s a panasz 1923 január első napjaiban el is ment. Időközben eltelet több mint másfél esztendő, azonban a panaszra semmi nem válasz még nem jött. Ez a város szempontjából nagyon káros, mert míg a közigazgatási bíróság nem intézkedik ebben az ügyben, addig

terjeszt fel a közigazgatási bírósághoz s a panasz 1923 január első napjaiban el is ment.

Időközben eltelet több mint másfél esztendő, azonban a panaszra semmi nem válasz még nem jött. Ez a város szempontjából nagyon káros, mert míg a közigazgatási bíróság nem intézkedik ebben az ügyben, addig

nem lehet kivetni a vagyonválságot,

csak előlegeket lehet beszédni.

A tanács Vádszky István tanácsnok javaslata alapján kimondta, hogy az ügynek az elintézését újra megsürgeti a közigazgatási bíróságnál.

Meghíusult öngyilkossági kísérlet

A villamos elé vetette magát egy fiatal leány Bucsulevél a kalapban

(A Hajdúföld tudósítójától.) Csütörtökön, a kora esti órákban öngyilkossági kísérlet történt a Nagyerdőn. Amint a 25. számú villamos, amelyet Kiss Sándor kocsivezető vezetett — a Simonyi uti őrszobát elhagyta, a nagyerdei végállomás előtt, a kanyarban a bokrok közül

egy jól öltözött úri leány a robogó villamos elé vetette magát.

Az éber kocsivezető azonban oly ügyesen fékezett, hogy a villamos

közvetlenül a sinen elterülő leány előtt megállott s az életunt leánynak semmi baja sem történt. Természetesen nagy csődület támadt. Kiderült, hogy az életunt nő N. A. magántisztviselő. Az öngyilkosjelölt

kalapjába rejtette el bucsulevélét, amelyben feltárja életuntságának okait. A levelet a rendőrség lefoglalta. N. A. saját lábán távozott el az öngyilkossági kísérlet színteréről, az ijedtségen kívül semmi baja nem történt.

ALAPÍTATOTT 1882-BEN.

EGYEDÜLI SZAKÜZLET

KULCSÁR IMRE ÉS FIA

(A NAGYTEMPLOM MELLETT).

A vasutól egyenesen jöhet, mert reggel 7 órától vásárolhat, nem kell sietnie, mert délelőtt is nyitva, — este 6 óráig.

Csendőr, vámör, vasutas és katonai összes felszerelések nagy raktára.

Külön sapkaosztály. A legfinomabbak mérték után.

Kiss Béla és Fiai zenekara

esténként a

Gambrinusban hangversenyez

Balatonmelléki borok!

Nem engedélyezték az ÉME hajduböszörményi nagygyűlését

(A Hajdúföld tudósítójától.) Mint már megírtuk, az Ébredő Magyarok Egyesületének hajduböszörményi csoportja vasárnap, június 22-én nagygyűlést akart rendezni Hajduböszörményben. Az ÉME csoport vezetősége be is adta a szabályszerű kérvényt a hajduböszörményi államrendőrség kapitányához a gyűlés engedélyezése iránt. Gavel Ernő rendőrtanácsos, — aki

másfél év óta egyetlen ÉME gyűlést sem engedélyezett

Hajduböszörményben — a kérelmet elutasította és nem adott engedélyt a gyűlés megtartására.

Az ÉME vezetősége ezt a határozatot megfellebbezte a kerületi kapitánysághoz és a belügyminiszterhez és így remény van rá, hogy mégis megtarthatják a gyűlést, amelyre nagy lelkesedéssel készül az egész hajdúváros népe.

Az akasztófaparagrafus

Eljárást indítanak egy védőügyvéd ellen

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni kir. törvényszék Serly Jenő elnökelete alatt működő büntetőtanácsa pénteken Jónás Leopold hajduböszörményi cipésmester és Würdiger Mór debreceni gazdálkodó adócsalási bűnperét tárgyalta.

A perbeszéd során dr. Csáthy Dezso ügyvéd védőbeszédében az adócsalás vétségét megállapító paragrafusra „az akasztófaparagrafus” kitélélt használta. Kövendi Weress Lajos kir. ügyész erre indítványozta, hogy a bűnper jegyzőkönyvét tegyék át a kir. ügyészséghez, hogy

a védőügyvéd ellen az eljárás megindítható legyen,

mivel az „akasztófaparagrafus” kitélélt sérti a magyar törvényeket.

A bíróság Jónást 100 ezer korona pénzbüntetésre ítélte adócsalás vétségé miatt.

Bajnoki sakkverseny Debrecenben

(A Hajdúföld tudósítójától.) Szokatlanul nagy érdeklődés mellett kezdődött meg Grünfeld nagymester s a kitűnő vidéki játékosok részvételével a Debrecen bajnokságáért rendezett sakkverseny a Kereskedelmi Csarnokban.

Az ünnepélyes megnyitás és a sorsolás megejtése után dr. Kocsis Sándor és Reichard Sándor tornavezetők közreműködése mellett kezdetét vette a Debrecenben 11 év óta nem látott

magas színvonalú küzdelem.

Az első napon Grünfeld a kemény ellenállást tanúsító Filep ellen győzött. Kulcsár biztosan nyert Torma ellen, Gruber erőlyes játékkal Tóth ellen. Dalmy, Barabás ellen. Mindvégig izgalmas volt a döntetlenül végződött dr. Nagy-Szabados játszma.

A második nap Filep csinos befejezéssel nyert dr. Barabás ellen, Gruber végjátékban Dalmy ellen. Grünfeld ezúttal is győzött. Ellenfele Kulcsár volt. Dr. Nagy Géza erős támadás után nyert Tóth ellen, míg a döntetlenül álló Szabados-Torma játszmat, utóbbi elnézése folytán Szabados nyerte meg.

A harmadik forduló szombaton játszák, a negyediket hétfőn. Vasárnap szünet.

Sáskaveszedelem Debrecen határában

Sáskák pusztítanak a Hortobágyon

(A Hajdúföld tudósítójától.) Hajdúvármegyében, különösen a Hortobágy környékén, ha nem is olyan nagy arányokban, mint tavaly, de azért meglehetősen veszedelmes méretekben ismét fellépett a sáskaveszedelem. A földmivelésügyi miniszter rendeletet bocsátott ki a sáskairtás ügyében. A főispán most egy leiratban felhívta Debrecen város tanácsának a figyelmét a miniszteri rendeletre s annak pontos és szigorú végrehajtására. Ugyanis a sáskajárás elleni védekezés most még sokkal eredményesebb lehet, sőt teljesen el is fojtható, míg később

beláthatatlanul nagy károkat okozhatnak a sáskák.

Ebben az ügyben dr. Surgóth Jenő, Hajdúvármegye gazdasági főfelügyelője egy jelentést terjesztett be a főispánhoz, aki ezt a városi tanácsnak is megküldte. A jelentés szerint legnagyobb mértékben a Szoboszlóval határos nagyhegyesi részben lépett fel a sáskaveszedelem, azonban

igen sok sáska van a szoboszlói határban is. A Hortobágyon a legtöbb sáska az úgynevezett Ökörföldön van. Javasolta a gazdasági főfelügyelő, hogy a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamarától szerezzen be a város két sáskairtógépet, ezt szállíttassák ki a Hortobágyra, ahol a mátai biztos vegye át s haladéktalanul kezdjék meg a sáskairtást. Általában szigorúan vigyázni kell arra, hogy az egyes birtokosok saját területükön is a legnagyobb erővel hajtsák végre a sáskairtást. Erre különben a csendőrség is fog ügyelni. Ugyanígy a sáskairtás végrehajtására kiküldött hatósági szakértő közegeket a gazdáknak

munkájukban a legmesszebbmenően támogatni kell.

A mulasztást elkövető hatósági közeg ellen a legszigorúbb feylelmi vizsgálatot indítják meg, míg birtokosok ellen amennyiben az irást nem kezdik meg, kihágás miatt indítják meg az eljárást.

Harc a nyomorral a kulturáért

Barlanglakók gyermekei a bodai iskolában

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az omladozó Csonkatorony aljában, napfényes, harmatos nyári hajnalon áll meg velünk a vonat. A töltés mellett és mindenütt, ameddig a szem ellát, hullámzó arany kalásztenger, odább a bodai erdők haragos zöldje s körül az áldott magyar mező, a zeleméri pusztá, amelyről olyan sok szó esik a hajduk történetében.

A hajduság emlékei

A hajdúföldön ez a környék őrizi a daliás idők legtöbb emlékét. Főnt a zeleméri állomásnál a Csonkatorony vigyáz a rónaságra, bent az erdőben a Szomolynek dombja hallgatja az öreg tölgyek babonás suttogását. A környéken lakó hajdu nép pedig mindigki romról tud egy szép mesét — a Zeleméry- és a Boda-családok harcaról, Zelemér falvának, meg az öreg templomnak lerombolásáról és Boda Katalinról, a kastély tündérszép kisasszonyáról, aki most holdfényes éjszakákon fehér ruhában, bontott aranyhajjal bolyong az örület éjszakáin.

Romok felett

Régen daliás nagy idők dübörögtek erre, ma már csupa rom és romlás minden. A torony romokban áll, Zelemér falvát eltemette a sívó hemek, a Boda-kastély omladékaiból benőtte a fű, a giz-gaz, csailán, de legjobban mégis csak az itt lakó hajdu nép, a lakosság pusztult. A testét, a lelkét összerőrt a keserves magyar élet, a feneketlen nyomor, amelynél rettenetesebbre kevés helyen lehet találni.

A Bodán

Itt az erdők közepén áll a Boda szőlős kert, amely a régi híres földesuri családról vette nevét. Négy száz hold homokján több mint száz esztendeje terem már a tűzes bor, fehérfa'u pajtáiban és vadszőlős, virágos villáiban pedig ilyenkor hajduböszörményi és debreceni családok nyaralnak. A ketség környéke azonban szegény

vakáncosokkal, a magyar nyomorúság legszánandóbb alakjaival van tele. Ezeknek az embereknek egy része földalatti barlanglakásokban, egészségtelen, tüdőorvasztó levegőjű földkúnyókban éli le az életét. Éhség, nyomorúság, télen csontfűrész hideg a sorsuk. Nem lehet hát csodálkozni rajta, ha itt elromlik a magyar erő, elpusztul a hit és elcsenevezednek a gyermekek.

A bodai iskola

Ezeket a szánandó apró emberpéldányokat a bodai iskolában volt alkalom látni, szívfájdítóan szomorú kis csapatban.

Két évvel ezelőtt nyílt meg a bodai iskola. Addigél senkinek tudott irni olvasni itt. Száznegyven gyermek volt iskola, tanító nélkül, míg végre a nyaralók egyik kis lelkes csoportjának kezdeményezésére megmozdultak az úgynevezett illetékes tényezők is.

Hajduböszörmény városa és az ottani ref. egyház felállították az iskolát. Épület még mindig nincsen s így az iskolának helyiséget a saját pajtájában az az áldozatkész ösz magyar gazda adott, akit — sok jótéteményét meghálalando — most vertek halálra a növekvő jogrend és konszolidáció nevében. Egy lelkes fiatal magyar tanító, Szabó Károly vállalkozott rá, hogy itt, az Isten háta mögött erősebb, jobb nemzeteket neveljen, a magyar hazának, kulturát teremtsen a bodai homokon. Azóta rendszeresen folyik a tanítás — de hogy milyen nehézségek árán arról szinte fogalma sem lehet az embernek.

Harc a kulturáért

Felszerelés alig van. Egy négy személyes padban 8—9 gyerek szorong. A táblának nincs helye a falon. A tankönyveket, a gyermekek irkát csak úgy sikerül beszerezni, ha a tanító először sorra járja a környékbeli tehetőse embereket, hogy adják össze a taneszközök árát.

Az iskolában két hét-hét méter

hosszuságú teremben 110—120 gyerek van télen össze zsufolva — s ezt a százhusz gyereket — öt osztályt — egyetlen tanító tanítja.

A legnagyobb nehézség azonban az éhezés és a nyomor folytán elcsenevezedett gyermekek visszafejltsége. Csak a legnagyobb türelemmel, szinte emberfeletti fáradtsággal lehet megtanítani őket a legelső ismeretekre.

Itt ebben az iskolában nem látai négy-öt egészséges gyermeket sem. Kifejezéstelen szemek, természetellenes nagy fejek, vézna, csont és bőr testcskéik, beszélnek itt az embernek a pusztuló ország legnagyobb szerencsétlenségéről a gyermek, az új nemzedék pusztulásáról. Rongyos ruhák és lerongyolt lélek — koravén szomorú gyermekek: a magyar faj tragédiája.

A két Fige

Az első padban két vézna elcsenevezedett gyermek ül egymás mellett. Ha nagyon sokat gondol is az ember, az egyiket hat, a másikat legfeljebb hét esztendősnök tartaná. Szinte nem akarok hinni a szememnek és fülemnek, amikor a tanító azt mondja, hogy a kisebbik Fige Imre 13, a nagyobbik Fige Sándor pedig 16 esztendősnök. Fige Imre 98 centiméter magas, a bátyja csak 10 centiméterrel több — és — 16 esztendősnök. A testükön rongyokban lóg a ruha — három esztendőse járnak benne télen-nyáron, de mikor először magukra vették akkor is lehetett már legalább 10 esztendősnök.

Szánalom ránézni erre a két gyerekre, akiknek nem adatott meg ezen a földön semmi jó, még a szellemi gazdagság se, csak a nyomor, az éhezés, a hideg nedves földlakás.

A Hiszekegy a pusztulás útján

És bent az iskolában — Csonka-Magyarország térképe alatt bizonybizony szomorú dolgokról van alkalma elmélkedni az embernek.

— Pusztulunk, veszünk — sóhajtja a tanító, ez a fiatal, csupa hittel, akarattal telt magyar fiú, aki éjet-napot összetéve, idegőrlő nehéz munkával dolgozik nap, mint nap, csaknem tehetetlenül állva szemben a bajok, nehézségek oceánjával.

— Télen a gyerekek nem tudnak iskolába járni, nincs cipő, nincs ruha és nincs segítség. Itt elfelejtkezik rólunk mindenki. Ide, ezek közé a nyomorgó emberek közé nem jut el a szeretetakióbból és egyéb segélyből semmi. És azután így néznek ki a gyerekek. Ide jönnek el egyszer, itt kezdjék el szánálni az országot — mondja el Bárony uram pajtájának falai között, a magyar kulturának ebben a kis szomorú végvárában nagy-nagy keserűségek végtelenje fojtogatja az ember szívét:

— Ez a nép, ez a faj fogja talán visszaszerezni Nagy-Magyarországot, — a két Fige és a többi esett, koravén, testileg-szellemileg fejletlen magyar gyerek? ... Főnt a nyári égen deledőre hág a pusztai nap. Vége a tanítási időnek s a két kis teremben felhangzik a tanító szava:

— Imádkozzunk gyerekek.

Az osztályok felállanak s az apróságok ajkáról itt a végtelen, nagy-nagy csendességben hangos gyermekszóval száll az imádság; a Magyar Hiszekegy.

Elöl a két Fige áll, s hit nélkül, unott, fáradt, szomorú arccal mondja az imát.

És mégis, amikor az ámen után egymásra néznek a tanítóval, mind a kettőnek könnyes a szeme.

(mars.)

Direkt importált Kávékülönlegességek

Soemanick, Arany Jáva, Mocca, Nelghery, Menado, Domingo, Maragogy nyersen és pörkölve

Kontsek Géza Kossuth-u. 15

HIREK

1924 június 21. (Szombat)

Prot.: Alajos. Kath.: G. Alaj.

1791 XVI. Lajos francia király menekülése Párisból. Junius 22-én elfogják Varennesben.

1866 A porosz-osztrák háború megkezdődik. Porosz parlamenterek átadják az osztrákoknak a hadüzenetet.

A Meteorológiai intézet jelentése

Hazánkban is melegebb és szárazabb lett az idő. Eső egyáltalában nem volt. A hőmérséklet maximuma 28 fok C volt. Időjárás: Nyugatról zivataros esők várhatók, később hősüllyedés.

Városi múzeum 9—12 ig, 4—7-ig.
Csokonai-színház este 8 órakor „A mikiadó” C) bérlet.
Vigszínház: Bűn és szerelem.
Uránia: Cezarina.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kossuth, Nap, Isteni gondviselés II. Rákóczy Ferenc, Csillag, Mátyás király.

Vasárnapi istentiszteletek:

A református templomokban

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál Szele György, délután 5 órakor prédikál Siposs Imre.

Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Siposs Imre, délelőtt 11 órakor prédikál F. Varga Lajos esperes. Délután 3 órakor Maiton Sándor.

Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor prédikál Molnár Ferenc, délután 5 órakor prédikál Uray Sándor.

Árpád-téri templomban d. e. 10 órakor prédikál Papp Imre, délután 3 órakor prédikál Magyar Bertalan.

Ispótlai templomban délelőtt 10 órakor prédikál Beja Mihály, délután 3 órakor prédikál Papp Imre.

Homokkerti imaházban délelőtt 10 órakor prédikál Kustár Dániel.
Kórházban délelőtt 10 órakor prédikál Dr. Fereczky Gyula.

Nyilastelepen délután 4 órakor prédikál Kocsis János.

Szegényházban délelőtt 10 órakor prédikál Papp Imre.

Vasárnapi iskolák a következő helyen tartanak: Diakonisz-Orthonban, Ispótlai-telep d. e. 9 ó., Széchenyi-u. 4. sz. a. paróchián d. e. 9 ó., Dézsi-intézetben, Kossuth-u. d. e. 9 ó., Leány u. isk. d. e. 9 ó., Négyeleti Árvaházban d. e. 9 ó., Csapókeri isk. d. e. 9 ó., Csap-u. isk. d. e. 11 ó., Homokkerti imaházban d. e. 11 ó., Egyházi fiúiskolában d. e. 11 ó., Pacsirta-u. fiúiskolában d. e. 9 ó., Rakovszky-u. isk. d. e. 11 ó.

A Konfirmált Leányok Szövetségének összejövetele vasárnap délután fél 4 órakor Ispótlai-telep 9. szám alatt tartatik.

A Keresztény Ifjúsági Egyesület június hó 1-én, vasárnap Kollégium, földszint 4. szám alatt délután 5 órakor a szokásos összejövetelét megtartja.

Miért késtel?

Mért akkor jöttél, mikor már hervadt, Haldokló minden, minden kis virág?
Oh mért is nem akkor, mikor vártalak?
Amikor rügyben voltak még a fák?!

Oh mért nem jöttél, míg ragyogott a nap,
Míg két szemedben fénylett a sugár,
Míg nem volt... nem volt őszülő hajad?
Míg várt read a fény, a dal, a nyár?

Oh látod, enyém a virágzó tavasz!
És örülnék, ha hullna a levél...
Lásd, van az életbe olyan pillanat,
Mikor egy alkony szász hajnal megér...

Mikor a sötét, hullámos hajunkat
Odaadnánk egy őszülő fejért,
Mikor a tavaszt minden pompájával
Elcserelelnénk egy késelt álomért!...

NARCIS.

— **Diszgyűlés a ref. egyháznál a tíz nyugalomba vonult tanító tiszteletére.** A debreceni református egyház június 29-én diszgyűlést tart a nem régiben nyugalomba vonult 10 kiváló tanítójának ünneplésére. Debrecen városát dr. Csűrös Ferenc kulturatanácsnok és Mészty Károly főügyész képviselik az ünnepségen.

SZIREK ANDRÁS

uri- és egyenruha szabó
SZENT ANNA-UTCA 1.
Egyenruházati cikkek és szövetek raktára

Debrecenben keresik egy háromszázmillió lopás tetteseit

A tolvajok Debrecenben értékesítették a lopott holmikat

(A Hajdúföld tudósítójától.) A közelmúltban több nagyobb szabású betöréses-lopás történt a fővárosban. A tolvajok körülbelül 300 millió korona értékű zsákmányra tetek szert. A két veszedelmes, nagystílű tolvaj Németh Erzsébet, nyír lövő, vagy lövőpetri, esetleg nyír-egyházi születésű rovtomultu cseléd lány, aki Fazekas Lajosné, Baranyai Róza álnévet is használja s Kubányi Imréné, Dombrádi Anna névre szóló hamis cselédkönyvel is rendelkezik, továbbá Kovács Ferenc 30 éves köztüvessegéd, álnéven Hegedűs Lajos, Fazekas Lajos Budapesten több nagyarányú betörést követtek el.

Igy: Lichtmann Samu Teleki tér 3. szám alatti lakásából 1 fekete smoking öltönyt, 2 sűrűre zakóköltönyt, 1 sűrűre nadrágot, 1 sűrűre mellényt, 1 zöldes átmeneti kabátot, 1 pár fekete férfi cipőt, 1 öltönyre való sűrűre szövetet, 2 ezüst gyertyatartót Neumann Iona véséssel, 2 arany karkötőt, 1 löhere slaku arany broszot közepén egy nagy valódi igaz gyönggyel, 1 ezüst retikült, 1 lak retikült, 1 plaidot, 174 drb kötött ruhát, 1250 leut, továbbá L. S., N. L., N. H. monogrammos férfi és női fehérneműket, május 26-án Budapesten dr. Löwy Jakabné Munkácsy-utca 29. sz. alatti lakos kárára 800.000 K magyar államjegyet, 99 drb egydolláros, különböző értékű papírokat, 1 drb férfi arany mellűt, 2 nagy briliánskövű foglalat, 2 drb férfi sima aranygyűrűt, 2 drb Szent György talléros arany kezelő gombot, 1 drb arany nyelvű lorgnett, 1 ezüst retikült, 1 drb aranyláncou függő ovális alakú medailon rajta függőlegesen elhelyezett 4 igaz gyöngy, másik oldalon

— **Iskolai évszázó ünnepély a ref. polgári leányiskolában.** A ref. polg. leányiskola évszázó ünnepélyét június 21-én, szombaton délután 5 órakor tartja az intézet dísztermében. — A szülőket és érdeklődőket szívesen látják.

— **A római katolikus tanítónők képző évszázó ünnepélyei.** Vasárnap, június 22-én zárja be kapuit a róm. kath. tanítónők képző. Az évszázó ünnepélyes keretek között fog történni: reggel 8 órakor Te Daum a Svetits-intézet kápolnájában, utána a bizonyítványok kiosztása. Délután fél 6 órakor záróünnepély az intézet nagy termében. Vasárnap reggel fél 9-kor nyílik meg a rajz, kézimunka és természetrajzi kiállítás, amely este 7 óráig lesz nyitva. Az ünnepély után tornavizsga következik.

— **A debreceni egyházak templomépítési akciója a városi tanács előtt.** Debrecen város tanácsa pénteken foglalkozott a debreceni egyházak által templomépítésre kért telek-ügyekkel. A tanács úgy döntött, hogy kiadja az ügyet a műszaki ügyosztálynak, abból a célból, hogy tegyen előterjesztést harminc napon belül a telek helyének kijelölésére vonatkozólag.

— **Felhívás a gimnáziumi tanulókhöz.** A református főgimnázium igazgatósága felhívja az i-kola 1923—24. tanévi II. B) osztályú tanulóit közül mindazokat, akik itt Debrecenben tartózkodnak, hogy az iskola és saját érdekükben minél előbb jelenjenek meg az igazgatói hivatalban.

egy kis fiu fénykép, 10 öltözet női selyemruhát, két kosztümöt, két női keppet, továbbá W. S. Juliska, L. J., F. S., M. N. monogrammos férfi-, női- és gyermek fehérneműket összesen 300.000.000 korona értékben elloptak.

A tolvajok a lopott holmikat Debrecenben értékesítették s huzamosabb ideig Debrecenben tartózkodtak, Beresényi-utca 50., Malomköz-utca 4., Csapókeri, Kurucz-utca 110. sz. alatt Fazekas Lajosné és neje név alatt.

A Debrecenben értékesített lopott holmik nagyrészt a rendőrség már lefoglalta.

Németh Erzsébet rendkívül elegánsan járt Debrecenben, borkabátot, borkalapot viselt, nagylábon állt.

A rendőrség a két körözött tolvaj fényképét kitette a Halász-féle ékszerüzlet kirakatába

Piac-utca 24. sz. alatt.
A közönség saját érdekében csodálkozik, ha a két körözött egyénről bármit tud, azt a rendőrségnek jelenti. Ugyisint azok, akik a tolvajoktól bármit vásároltak, saját érdekükben járnak el, ha azokat bejelentik a rendőrségen.

Németh Erzsébet

személyleírása:

Középtermű, sovány foltos arcu, ráncos homlokú, világoskék szemű, szőkés barna haja, lábai feltűnően görbék, fején a haj alatt ütéstől eredő sebhely.

Kovács Ferenc személyleírása: 160—170 cm. magas szikár, csontos arcu, barna haja és szemöldökű, nyírott bajuszu. Balcombján lövéstől eredő sebforradas van.

A tolvajokat országosan körözik.

— **Felemelte a városi tanács a mulatságok engedélyezési díját.** Debrecen város tanácsa pénteki ülésén a nyilvános vigalmak és mulatságok engedélyezési díját a békébeli alapidjételek háterszeresére emelte fel.

— **Az érettségi után táviratilag üdvözölték a fájvédőket.** Budapestről jelentik: A közhangulatra jellemző az a távirat, amelyet ma délbén kaptak a fájvédő képviselők Kaposvárról. A távirat a következőképp hangzik: „Fájvédő képviselők, Budapest. A kaposvári állami főgimnázium 1924. évben érettségizett keresztény ifjúsága üdvözlö az integer Magyarország érdekeiért harcoló fájvédő csoportot, amelynek elveivel azonosítja magát és fogadja, hogy életében az intranzigens keresztény elveknek törhetetlen harcosa lesz”.

— **Hősök emléknapja Kaban.** Kaba község június 29-én nagy szabású ünnepélyt rendez a világháborúban elesett kabai hősök emlékezetére, amely alkalommal leleplezésre kerül a hősök emlékműve is. A község előjárósága az ünnepélyre meghívta Debrecen város tanácsát is. Az ünnepségen a miniszterelnököt Hadházy főispán fogja képviselni.

— **Megloptak az urnapi körmenetben.** Róth Mihályné Veres-utca 26. szám alatti lakos jelentést tett a rendőrségen, hogy az urnapi körmenetnél ismeretlen tettes ellopta a pénztárcáját, amelyben nagyobb összegű pénz volt. A rendőrség keresi a tettest.

— **Betegszállító autók beszerzését kéri a mentőállomás.** Dr. Rencsik Jenő, a debreceni mentőállomás parancsnoka, azzal a kéréssel fordult a városi tanácshoz, hogy a mentőállomás részére betegszállító autót szerezzen be. A tanács úgy döntött, hogy majd csak a jövő évi költségvetésbe fogják beilleszteni az autók beszerzésére szükséges összeget.

— **A községi realiskolai nevelőintézet kirándulása Debrecenbe.** A községi „Hunyadi Mátyás” realiskolai intézet növendékei június 23-án Debrecenbe érkeznek. A városi tanács utasította a városi múzeum és képtár igazgatóit, hogy a kirándulókat itt tartózkodásuk ideje alatt kalauzolják.

— **Marólingot ivott egy gyermek.** Halálos kimenetelű szerencsétlenség történt a múlt nap Debrecenben, Péterfia-utca 30. szám alatt. Bódi János munkás két éves fiúgyermek véletlenül marólingot ivott. Oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy pár óra múlva meghalt. A szerencsétlenség ügyében megindult a vizsgálat.

— **NyUKOSz-hirdetmény.** Vonatkozással a „NyUKOSz” hetilap 22. számában megjelent nyaralattási közleményre, a NyUKOSz értesít tagjait, hogy nyaralattásra küldendő gyermekek bejelentését az elnökség csakis 24-én, kedden a hivatalos órák alatt fogadja el.

— **Ürhölgyek figyelmébe.** Tisztelettel értesítem a n. é. hölgyközönséget, hogy műhímzőüzemet legújabbban egész keskeny zsebkendő- és díszajourzógéppel egészítettem ki. Bevezettem továbbá mindenféle szőnyegfonalakat és anyagokat. Kézmunka montourzóaszt és előrajzolást a legszakaszerűbben, fővárosi munkakerő által, jutányosan végzek a legszolidabb áron. Szíves pártfogást kér tisztelettel Sziilágyi Lajos kézmunka és műhímző vállalata Debrecen, Széchenyi-u. 1.

— **Másfél millió korona értékű könyvet kapott a közművelődési könyvtár.** A kultuszminiszter értesítette Debrecen város tanácsát, hogy a városi közművelődési könyvtárnak 35 kötetet könyvet ajándékozott másfél millió korona értékben.

— **Felhívjuk t. részvényeseinket,** hogy ideiglenes részvényelismervényeiket f. hó 23-tól kezdődőleg részvényekre való becserélés végett az intézet pénztáránál, Kossuth-u. 8. mutassák be.

— **Beiratkozások a ref. polgári leányiskolában.** A ref. polgári leányiskola növendékei, akik az intézet I—II—III. osztályába jártak, a vizsga sikeres letétele után azonnal előjegyezthetik magukat osztályfőnökeknél a jövő iskolai évre. Az I. és II. osztályba a jeleltekéseket június 23 és 24-én délelőtt 9—12 óráig fogadják el. II-ik elemi iskolai bizonyítvány alapján, melyhez mellékelendők az anyakönyvi kivonat és újraoltási bizonyítvány. A beiratások szeptemberben lesznek. Mindennemű fizetnivalók csak szeptemberben teljesítendők.

— **Az orvostanhallgató bóröndje.** Kerekes János budapesti orvosnövendék a hajnali vonattal Debrecenbe érkezett s míg a pénztárhoz ment jegyet váltani, bóröndjét, csomagjait az étteremben hagyta. Távolléte alatt a bóröndöket valaki ellopta. Kára 10 millió korona. A podgyásztolvajt nyomozzák.

— **Felhívás.** A Vöröskereszt Egylet titkára felhívja Szabó Imre hozzátartozóit, hogy tudakozódási ügyükben városháza 33. ajtó alatt jelenjenek meg.

— **Olaszmódra készült makaróni frissen is kapható BARKÓ fűszerüzletében, Moszna-utca 1.**

SHINHAZ

MUSOR:

Szombat: A mikádó. Operette C) bérlet. Uj betanulással. Vasárnap délután: Gyere be rózsám. Operette. Vasárnap este: Krampera-Bordy tánc és A mikádó. Japán operette. Hétfőn: Krampera-Bordy tánc és A mikádó. Japán operette. Kedden: Krampera-Bordy tánc és A mikádó. Japán operette. Szerdán: A kis király. Operette. Kováts T és Unger I. házassági jut. ját. Csütörtökön: A vasgyáros. Szinmű. — Tiszviselőest. Pénteken: A kis király. Operette. Szombaton: A vén gazember. Szinjáték. Rózsahegyí Kálmán m. v.

Az angol operett reneszánsza a Csokonai-színházban. Városszerte nagy érdeklődéssel várja Debrecen intelligens, zeneérett közönsége a Mikádó szombati előadását, mely, tekintve Sullivan gyönyörű, klasszikus értékű muzsikáját, igen szép, komoly színházi estének ígérkezik. — A szereposztás méltó feladatok elé állítja a színház operai együttesét. Bárdonyi Ferenc meleg tenorja pompás érvényesülési teret talál széles skálájú énekpartijaiban, a színház operaprimadonnája, K Voith Ilonka pedig zeneakadémiai kultúráit hatalmas szopránját több értékes zenéjű nagy ariában fogja ragyogtatni. Kádár Böske, Torma Gusztó és Szabó Gizi szintén egyéniségükhöz és tudásukhoz mért szerepekben lépnek a közönség elé. Krompachi Erőcs baritonját is élvezheti majd a közönség. A humort a darabban Soós, Csolnakkossy és Rolko képviselik. Az utóbbiról azt is megírhatjuk, hogy a jövő szezonban is itt marad a Csokonai-színházal a közönség őszinte örömeire.

Kováts Terus és Unger István házassági jutalomjátéka. Debrecen egész színházi publikumának szeretete és jókívánságai mellett lépnek Kováts Terus és Unger István, a közönség két kedvence, június 26-án a Szent Anna-utcai római katolikus templomban az oltár elé, hogy egymásnak örök hűséget esküdjenek. E két művész egészen hozzánőtt immar a debreceni közönség szívéhez és így minden remény megvan arra, hogy 25-én, a „Kis király” előadásán, mely az ők házassági jutalomjátékuk lesz, szűknek fog majd bizonyulni a Csokonai-színház tagas nézőtere is.

Színházak és mozgószínházak közleményei

Csokonai-színház: Elvezeteljes, művészi est lesz szombaton „Mikádó” angol táncos-operette felújítása alkalmából, Krampera Lóna és Bordy Bella, a két fiatal táncművész az operette előtt Grieg, Schumann, Tschai-kowszky zenéjére klasszikus táncokat mutatnak be. Maga a darab egyike a legműlátatóbb és legszebb mondhatni klasszikus magaslalon álló, mindamellett dal-lamos fülbemászó zenéjű operettek egyike. Külön érdekessége az előadásnak Rolko aktuális kupléjai lesznek a népszerű „Mért céloim az nekem, hogy minden másképpen legyen” refrainnel. Műsorváltás. Vasárnap este A mikádó angol táncos operette, megelőzőleg Krampera és Bordy táncával kerül színpadra. Viaszszínház-mozgó: Bűn és szerelem, dráma 8 felvonásban. Rádium-Paramount világfilm. Hétfőn kerül bemutatásra a szezon leg-szebb Paramount-filmje: Végzetes győzelem (Az én amerikai feleségem). Uránia mozgó: Cezarina a világ urnöje. Joe May csoda-filmje, Mia Mayal a főszerepben. I. rész: A Kuan-Jui csoda. Apollo-mozgó: Vasárnap A szerelem éltet, a szerelem öl, a legszebb filmek egyike. Meteor-mozgó: Vasárnap „Gyönyörváros” a Titkok háza főszereplőivel. Előadások 5, 7 és 9 órákor. Csütörtökön a „Karnevál gyermeke”.

TESTEDZÉS

DVSC—Postás SE 5 : 2, félidő 2 : 0

(A Hajdúföld tudósítójától.) Értékes győzelmet aratott a bajnokcsapat a jóképességű II. osztályú Postás SE felett. A Vasutasok játéka — bár győztek — nem elégitett ki, több játékos mélyen formáján alul szerepelt, Molnár, Kántor, a kis Horváth és Polanetzky I. játszott csak kielégítően. A Postás Sport Egylet jó erővel rendelkezik, de csatázói kapu előtt határozatlanok, gólképtelenek. A DVSC az első percekben két gólt ér el Polanetzky I. és II. csodaszép lövéseivel, majd a második félidőben Horváth góljával már 4 : 0 val vezet, mikor a Postások két gólt érnek el. Horváth harmadik góljával 5 : 2-re javítja ki az eredményt. Horváth Lajos igen gyengén bíraskodott. A Vasutasok egyik gólja is lesállásból eredt.

NyTVE ifjúsági—DMTK ifjúsági 1 : 0. A NyTVE ifj. igen értékes győzelmet aratott s győzelmével az ifjúsági bajnokságot végleg Nyiregyháznak biztosította. Szép, stílusos, fair játékkal osztatlan elismerést keltett. A DMTK tartalékosan játszott, kitűnt a két Fehér. Biró Nagy Daniel.

A DEAC ifjúsági vasárnap Nyiregyházon játszik a NyKISE ifjúsági ellen. A játékosok ma, szombaton este evégett jelenjenek meg az Egyetemi Körben.

Uj világrekord. Helsingforsból jelentük: Az itt megtartott atletikai versenyen Nurmi megjavította az 1500 és 5000 méteres gyorsfutás eddigi világrekordját, még pedig a 3 p. 52.6 mp., illetve 14 p. 21.2 mp. idővel.

A DMTK összes játékosai (ugy az első csapat, mint az ifjúsági csapatbeliek) igen fontos ügyben június 21-én, szombaton este 7 órákor a KANSz Otthon helyiségében okvetlenül megjelenni sziveskedjenek. Vecsey ügyvezető alelnök.

Ki lesz a DVSC ellenfele. A legjobb vidéki csapat címért folytatott küzdelemben csütörtökön a Diósgyőri VTK legyőzte 2 : 0 arányban a Salgótarjáni A. Clubot. A DVTK vasárnap Békéscsabán a AK-ai játszik s ennek a mérkőzésnek a győztesse lesz a DVSC ellenfele június 29-én és pedig, ha DVTK győz Debrecenben, ha a Békéscsabai AC győz, ugy Békéscsabán.

KÖZGAZDASÁG

Lanyha volt a hortobágyi vásár

(A Hajdúföld tudósítójától.) Június 20-án, pénteken tartották meg a hortobágyi vásárt, amely azonban minden vonalon igen lanyha volt. Az állatkereskedők csaknem teljesen hiányoztak, aminek következtében az állatvásáron kereslet nem igen mutatkozott.

A lóvásáron a felhajtás nagy volt. A jó ló ára 10—15 millió, a közepesé 5—10 millió korona körül mozgott. A silány egymillió koronánál kezdődött. A szarvasmarhapiac közepes volt a felhajtás s az árak a keddi debreceni vásárhoz képest 1—2 ezer koronával csökkentek. A vágómarhát kilogrammonként élősúlyban 13—14, kivételesen 15 ezer koronáért vásárolták. János ökör párjáért 12—18 millió koronát, a fejős tehén darabjéért 6 millió koronát fizettek.

A TÖZSDE

Ismét lanyhult a tőzsde

(A Hajdúföld tudósítójától.) Lanyhán alakult az irányzat a mai tőzsdenyitáskor és egyes értékekben a legutóbbi zárulathoz képest

5—10 százalékos árveszteségek mutatkoztak.

Miután azonban az executiós eladásokat lebonyolították, az árnívó újból javulni kezdett s végeredményben a tőzsde 3 százalékos árnívócsökkenés mellett zárt.

Zárulatkor a hangulat javult. A forgalom élénkült, az irányzat tartott. Kosztvánban ma nem volt tüzet, névlegesen fél százalék.

Magyar korona 0.0065

Zürichi zárlat: Páris 3040, Newyork 563 1/2, Brüsszel 2645, Milánó 2443 1/2, London 2446 1/2, Berlin 134 1/2, Hollandia 211 62 1/2, Bécs 79 37 1/2, Szófia 410, Prága 1665, Varsó 109 1/2, Budapest 65, Bukarest 250, Belgrad 672 1/2.

Devizaközp. hiv. árt. Dollár 86200—86300, angol font 372500—385000, hollandi forint 32230—33230, francia frank 4630—4900, svájci frank 15200—15670, cseh korona 2540—2615, lei 370—390, lira 3455—3865, dinár 1015—1055, nemet márká — osztrák korona 12,150—12,440 fillér, Napoleon arany 307000 pénz.

A takarékkorona árfolyama

100 takarékkorona egyenlő 128 papirkoronával. Terménytőzsde zárlat: A mai terménytőzsdén az irányzat változatlan, egyedül a tengeri dráguit 5000 koronával forgalom csekély.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 307500—310000, egyéb 302500—307500, 79 kilós tiszavidéki 315000—320000, egyéb 312500—315000, rozs 262500—265000, zab 300—325 takarm. arpa 290—300, sör-árpa 315—35, tengeri 275—280000, korpá 215—220000.

Értéktőzsdéi árfolyamok (ezresekben)

Table with multiple columns listing stock exchange rates for various commodities and currencies. Columns include Bankok, Transzdan, Gép és vasut, Győri bőr, Polg. Sör, etc.

szemeiből érdeklődés sugárzott feléje.

— Bizony, nagyon szomorú sorunk van. Negyvenen lakunk egy szobában. Elképzelheti, hogyan lehet ott tanulni. De örülünk, hogy még ezt is megkaptuk. Ki-ki úgy segít magán, ahogy tud. Magánórákat adunk, irodába járunk, nincs egy szabad percünk. Szerveztük zene-kart is Kávéházban játszunk. Tányérozunk, de ne ijedjen meg, nem én. Ez a legjövendőbb mellékfoglalkozásunk. Ebből telik szűkösen ruhára, élelemre és önmagunkat is szórakoztatjuk. Vannak, akik irodalmi téren is szép eredményt értek el.

— Szegény jó fiúk? — És nem gondolnak a hazatérésre?

— Minden reggel azzal ébredünk, hogy vajon még meddig tart ez a számkivetés? Tervezzük, számítgatunk, hogy mit kellene csinálni, amivel kissé könnyítenénk az életünkön? Sajnos, megpróbáltunk mindent, nincs új lehetőség. Beletörődünk a változathatatlanságba, de a reményeséget nem veszítettük el. Lesz még kikelet, lesz még változás a mi életünkben is.

— **Élet?** — tengődés, küzködés, nem élet a mostani... Hiányzik valami, a szeretet, a melegség, ami a családból árad ki. Mi férfiak egymás között nem ismerjük a gyöngédséget, azt a nélkülözhetetlen kedvességet, amit csak akkor veszünk észre, ha nincs nő a közelünkben. (Folyt köv.)

Szerkesztői posta

Narcis. Versei finomak, hangulatosak, lassankint sorra kerítjük őket. Sajnos, térszűke miatt gyors egymásutánban többet közölni nem áll módunkban.

A székelyhídi járás főszolgabirjától.

1358—1924.

Pályázati hirdetmény

Csonka-Biharvármegye székelyhídi járásához tartozó Kokad községben megüresedett s. m. kir. Belügyminiszter ur által betölteni engedélyezett községi írnoki állásra pályázatot hirdetek.

Az állás javadalma a 131,000—1923. B. M. sz. körrendelet d) pontjában megállapított fizetés, lakáspénz.

A szervezési szabályrendelet szerint az állás elnyerése a középiskolák 4 osztályának elvégzéséhez van kötve a pályázhatók férfi és nő.

Felhívom azokat, akik az állást elnyerni óhajtják, hogy képesítésüket, eddigi alkalmatosságukat s az ugynevezett tanácskörtársaság alatti magatartásukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket folyó évi június hó 30-ig hivatalomhoz adják be.

A később érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választás idejét később tüzöm ki. Nagyiéta, 1924 június hó 14.

Dr. Miskolczy,
főszolgabíró.

Boczonádi méhészeti cikkek

kizárólagos eladása

BAKOS vasúzetében

Csapó-utca 88. Telefon 6-20.

Nehéz az élet!

Jó ruhába járni gondot ad, VÉGHEZ olcsón beszerezni tessék menni, hol kevésbé használt úri ruhák eladása, vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése

Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben).

Hamminger hölgyfodrász

speciál hajfestő és parókakészítő VARGA-UTCA 1. (Iparbank).

Kiadja: Hajdúföld Lapkiadó Vállalat.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szög 1500 kor., minden további szög 150 K. Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 2500 K., minden további szög 250 kor. Vastagabb betűből szedett szavak kétszeresen számítatnak

Lakás

Butorozott szoba
csinosan butorozva egy vagy két úriember részére július 1-sőre kiadó. Kigyó-utca 33. sz. 5349

Szép
különbejárattal utcai parkettes butorozott szoba kiadó, Miklós-utca 21. sz. 5340

Október 1-re
különbejárattal butorozott szobát keresek. Leveleket „Gazdász” jellegre a kiadóba kérek 5335

Intelligens
fiatal nőnek lakást adok, Péterfia-utca 71. szám. 5344

Ajánlat

Fiatal nő
gazdasszonynak — ajánlkozok vidékre, a háztartás minden ágában teljesen jártas, Péterfia u. 80.

Szöllőkarók
kis és nagymennyiségben kaphatók. Szecska-vágó eladó, özv. Holczter Jánosné, Margit-fürdő mellett. 4834

Mosni,
vasalni úri házakhoz elmegyek. Homok-utca 125. sz., I. ajtó. 4835

Két vagy három
középiskolai tanuló a jövő tanévre teljes ellátásra felvétetik úri családnál zongora használattal Török Bálint utca 25 5337

Zongora-
hangolásokat,
javítást, hosszabból rövid, modernet készítek garancia mellett. Vonóshangszereket elvállalok, Zongorahangolások, javítások helyben és vidéken. Telefon: 15—16. Zongorák fényezését elvállalom

TONTE LÁSZLÓ
zongora vonóshangszerekészítő DEBRECEN, PIAC-UTCA 30. az udvarban 5036

HUSZTHY ANDRÁS

fényképészeti és fénykép-nagyítási műterme KÁLVIN-TÉR 3 4160

Vessék
Debreceni Első Takarékpénztár részvényeket. Cim a kiadóban. 5300

Hencserek,
plüss szövet, bőrvászon diványok, afrik lőszómatracok, szalon és bürgermiturák készen kaphatók Debrecenszky kárpitosnál, Halköz 8. Javításokat jutányos áron vállalok 5078

Elsőrangú
kárpitos
Szabó József, Varga-utca 1. Szent Anna-utca sarok. Kész hencserek raktáron. 5055

Apró
üres tégléket, — üvegeket legmagasabb árért vásárol a „Eite” illatszertár, Piac-utca 64. 5295

Vízvezeték
fürdőberendezést, csatornázást szakzerűen készít és javít. — vidéki munkálatokat vállalok Kovács Gyula, Szent Anna-utca 3. szám 5199

Ólmet
bármely mennyiségben vesz Könyvnyomda, Piac-u. 59.

Szálloda,
vendéglő, étterem, kerttel, gazdasági épületekkel átadó, esetleg társat keresek. „Bárány” szálloda, Karczag. 5301

Tanuló lányt
felvesz fizetéssel Könyvnyomda, Piac-utca 59. 5027

Mindenes leányt
felvesz 3 tagu úri családnál, Török Bálint-utca 25 5338

Üvegezési
és képerrevezési tanácsosan készít Hampel Jenő épület-üveges és képerrevező, Rákóczi-u. 8. 5037

Vessék
ágy, asztal garnitúrákat, paplant, selymeket, fehérneműket és szőnyegeket legmagasabb áron Kaiser Piac-u. 7. 5126

Csalán-

levelet
nyersen és szárazon magas áron vessek. Teleki-utca 96 5207

Kereslet

Műhelynek
alka mas kis helyi séget keresek — lehet udvari is — a Csapó-utcai részben. Cim a kiadóban. 5350

Pincér
és szakács tanuló felvétetik az Angol királynőben 4836

Házmaster felvétetik
Hatvan-utca 53. sz. azonnal beköltözhet 4837

Tanuló
legalább 2 középiskolai végzettséggel felvétetik Félégyházy János fűszerüzletében, Piac-utca 65. 4838

Cipészsegéd
felvétetik József kir. herceg utca 53. sz. 4839

Két szoba butor
elhelyezéséhez száraz pincehelyiség kerestetik Cim a kiadóban. 5341

Porzasszonyog
munkásnő, ki önálló munkát vállal, jelentkezzen Sas-utca 4, I. 1. 5343

Eladás

Felöltő
átmeneti kabát, férfiruha eladó, Darabos-utca 44, 5. ajtó 5. 5346

Ólő,
szmirnasszonygyapnyíró eladó Darabos-utca 44, 5. ajtó. 5039

Eladó
új kis családi ház, 606 negyszögöl szőlő, gyümölcsös és veteményes kert, azonnal beköltözhető la-ással, elköltözés miatt sürgősen eladó, Hatvan-utcai kert, Diófa-utca 24. 4843

Hálószoba,
modern tele háló, plüssdivány, hencser, összecsukható vaságy eladó. — Csapó utca 49. sz. 4844

Eladó
egy asztalparhelt, Szepességi-utca 6. pincelakas. 4845

Középnagyságu
jégsekreny eladó, Jókai u. 5. 4840

Kerékpár,
mosógép, varrógép eladó, Csillag u. 45

Fekete föld
Ondódoi tizenegy hold eladó, Simonyi-ut 19. 4841

Bodán
1 és fél nyílászóló, diófa-utca eladó, — Magos-utca 4. sz.

1000 literes
bádóg viztartály — eladó, Agárdi-u. 9. 4848

Wolafka-utca 4. sz.
ház egy szoba, — spejz, konyha, — disznóól, faskamra olcsó áron eladó. Azonnal beköltözhető. 5339

Tenniszrakott,
angol gyártmány, eladó. Csillag-u. 82. 5276

Szabadonfutó
fegyvergyári gép kütűő karban eladó. Kossuth-u. 59. 5288

Egy
nagy szabó vasaló-asztal eladó, Nyugati utca 34. 5342

Egy
jókában levő kis Singer-varrógép, — öntött vaskalyha, boros hordók és leanderek eladók, Kigyó-utca 21. sz. 5347

Eladó
16 1/2 hold föld a Kishegyiesen a kút mellett Ertekezhetni Hadházi-ut 16. sz., a fairodában. 5348

Olcsó! Olcsó! Olcsó! Olcsó! Olcsó! Olcsó! Olcsó! Olcsó!

APOLLO Divatház

Miklós-u. sarok.
Debrecen legjobb bevásárlási helye!

Nyári újdonságai megérkeztek külföldről!

Mélyen leszállított árusításunk megkezdődött!

Maradékok

félárban kiárusítatnak!

150 cm széles férfigyapju ruhaszövet	130,000 K
150 cm széles angol schewiot	160,000 K
140 cm széles camgan gyapjuszővet	200,000 K
140 cm széles raglan szövet	200,000 K
Divat színekben gyapju gabardin costumre	105,000 K
Divat csikos és sottis gyapju alj szövetek	105,000 K
Divat csikos női ruhaszövetek	55,000 K
Női ruhaszövet többféle színben	35,000 K
Trikó selyem minden színben	90,000—150,000 K-ig
Selymök dus választékban Csikos costum és férfiruhavászon	30,000 K
Divat epose	115,000 K
Cérna grenadin divat mintákban	40,000 K
Feltűnő szép liberti batisztok	45,000 K
„Goldberger” karton	21,500 K
Kitűnő ágynemű és fehérnemű vásznak	23,500 K-tól
Mosó voal	26,000—80,000 K-ig
Cérna zephir (Herman Polák gyártmány)	29,000 K
Női ing	45,000 K-tól
Férfi ing	85,000 K
Női kötött blúz	85,000 K
Divat csikos női kötött mellény és kabát	100,000 K
Női muslin harisnya minden színben	35,000 K

Fürdő ruhákban,
Fürdő sapkáknban
óriási nagy választék!

Női és férfi fehérneműek, paplanok állandóan *dus választékban*, valamint *rendelésre* is méret szerint készítünk.

Fenti áraink hitelességéről vételkényszer nélkül kérjük személyesen meggyőződni!

Tisztviselők
árendelményben
részesülnek!

Az összes raktáron levő fűszer- és csemegeárak árait lényegesen leszállította a „HANGYA”

Főzet: RÓZSA-UTCA.
Fióközetek a város minden részében.
Saját érdeke mindenkinek a „HANGYA” üzleteiben vásárolni!